

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

Wypisów NIE robiłam

met. przystąpiła
M. Sobocińska

++
SZLIFERSZTEJN
Salomea

Tajne
mauzamie

3585/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ⁺⁺ S2LI FERS2TEJN
Solome.e
T. 3585 / WSK

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 4, 5. 1-4

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie ✓ reprodukt.

II Materiały uzupełniające relację

- Pismo Uniw. Wawer. - Inst. J. S. Polskiego informujące o śmierci i zastępach S. Szlifowskiej w zakresie językoznawstwa, W-wa 1994, ups, rkps, kopia, k. l. s. 1
wpięty do fundacji w 2004r.
- Nekrolog S. Szlifowskiej, "Życie Warszawy" 1994, kopia, k. l. s. 2
- A. Mawkowski, wspomnienie pośmiertne S. Szlifowskiej "Dziennik Wyzwolenia" 2.06.1994, kopia, k. l. s. 3
- Nekrolog S. Szlifowskiej, w 10 rocznicę śmierci, "Gaz. Wyborcza" 26.04.2004, kopia, k. l. s. 4
- Przystata T. Ciesielska, 2004r.

201. do j. 674/24

B52

Nr. 2
11/1

Warszawa, dnia 26.04.1994 r.

UNIwersytet WarsZawski
Instytut Języka Polskiego
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28
00-325 Warszawa
tel. 226-081 w. 379

Redakcja Dagens Nyheter

Instytut Języka Polskiego z żalem zawiadamia, że 26.04.1994 r. zmarła w Sztokholmie po długiej i ciężkiej chorobie prof. dr hab. Salomea Szlifersztejnowa, emerytowana profesor Uniwersytetu Warszawskiego. Zmarła była wybitną językowniczką, specjalistką w zakresie historii języka polskiego. Po ukończeniu studiów językownych na Uniwersytecie Warszawskim w roku 1934 pracowała w szkolnictwie, w latach okupacji hitlerowskiej w tajnym nauczaniu. W okresie powojennym pracowała początkowo w Ministerstwie Oświaty a od 1951 r. w szkolnictwie wyższym. Na Uniwersytecie Warszawskim uzyskała tytuł doktora (1956 rok) i doktora honoris causa (1967r). W roku 1974 została profesorem nadzwyczajnym i na tym stanowisku pracowała aż do przejścia na emeryturę w roku 1982.

Jednocześnie w latach 1954-1969 była zastępcą kierownika Pracowni Historii Języka Zakładu Językownictwa Polskiej Akademii Nauk. Była autorką kilku cenionych monografii naukowych z historii polszczyzny, a także budowy gramatycznej języka polskiego.

Była pionierką badań naukowych języka polskich środowisk emigracyjnych. W jej dorobku są też prace leksykograficzne - była m.in. współredaktorem "Słownika języka Języka Ch. Paska".

Profesor Salomea Szlifersztejnowa była wybitnym nauczycielem, człowiekiem obdarzonym dużym talentem pedagogicznym. Wykształciła i wychowała wiele pokoleń polonistów. Była osobą powszechnie szanowaną i lubianą w środowisku naukowym.

DYREKTOR
INSTYTUTU JEZYKA POLSKIEGO UW
Andrzej Markowski
Prof. dr hab. Andrzej Markowski

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum F-wojskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: IX 2004 / wpisane 1 05 /

L. dz. 142 / WSK-442 / 05

Załączniki:

.....

„Zycie Warszawy”, 13.05.94

Z żalem zawiadamiamy, że 26.04.1994 roku
po długiej i ciężkiej chorobie zmarła w Sztokholmie

prof. dr hab.

SALOMEA SZLIFERSZTEJNOWA

emerytowana profesor Uniwersytetu Warszawskiego.

Zmarła była wybitną językoznawczynią,
specjalistką w zakresie historii języka polskiego
i pionierką badań języka środowisk polonijnych.

Pamiętamy Ją jako profesora obdarzonego dużym talentem
pedagogicznym. Wychowała wiele pokoleń polonistów.

Była osobą powszechnie szanowaną i podziwianą,
dobrym życzliwym wszystkim człowiekiem.

Dzlekan Wydziału Polonistyki UW,

Dyrekcja I pracownicy

Instytutu Języka Polskiego UW,

Pracownicy Katedry Językoznawstwa Ogólnego UW

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Górowskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Turynie

Wpłynęło dnia: 14 2001 / wpisane: 105 /
L. inw.: 142 / WSK-42 / ob

Załącznik:

.....

DÖDSFALL

SALOMEA SZLIFERSZTEJN DÖD

Specialist på polsk språkhistoria

Professor doktor hab Salomea Szlifersztejn, professor emeritus vid Warszawa Universitetet, 82 år, Stockholm, föddes i Warszawa. Hon var en framstående språkvetare, specialist inom det polska språkets historia.

Efter avslutade språkvetenskapliga studier 1934 vid Warszawa Universitetet, arbetade Salomea Szlifersztejn inom skolan, och under den nazistiska ockupationen bedrev hon underjordisk utbildning i polska språket. Efter krigslutet arbetade hon vid Utbildningsdepartementet och från 1951 vid Verket för Högskolestudier. Hon blev år 1958 doktor vid Warszawa Universitet, doktor hab 1967 och utnämndes till professor 1974. Hon arbetade som professor fram till pensioneringen 1982. Under åren 1954-

69 var hon biträdande chef för Språkhistoriska avdelningen vid Språkvetenskapliga enheten inom Polska Vetenskapsakademien.

Salomea Szlifersztejn var författare till ett flertal värdefulla vetenskapliga monografier i polska språkets historia samt grammatik. Hon var också en pionjär när det gällde forskning och undersökningar av polska språket hos polska emigranter. Samtidigt arbetade hon också med lexikografi och var bl a en av redaktörerna för lexikon "Jan Ch Pasek's språk".

Professor Salomea Szlifersztejn var en mycket begåvad och framstående lärare med stor pedagogisk talang. Hon har utbildat och fostrat flera generationer av språkvetare i polska språket.

Hon var också en omtyckt och mycket respekterad person inom den akademiska världen.

Chef för Institutet för polska språket vid Warszawa universitet

Prof dr hab
ANDRZEJ
MARKOWSKI

BÖDSEIT

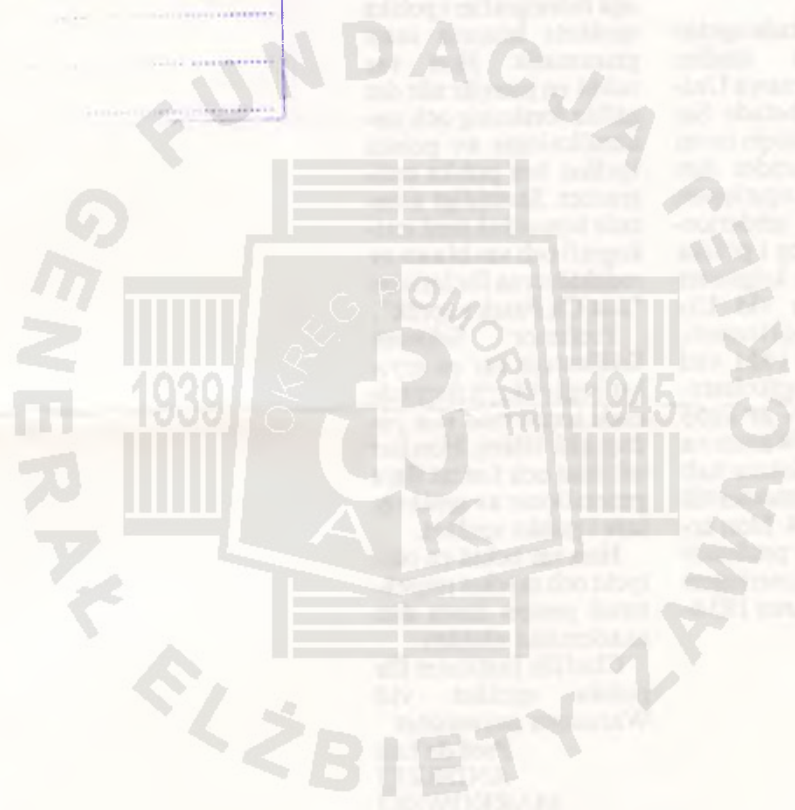
SAISON 2004/2005

Spezialist på polsk språkhistoria

FUNDACJA
 "Archiwum i Muzeum Polskie
 Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
 w Poznaniu

Wpłynęło dnia: IX 2004 / wpisane 105 /
 L. nr: 142 / WSE-412/05

Zobowiązanie: _____

Przyjate T. Giesielste U 2004

26.04.2004

"Trojmiasto" ("Gaz. wyb.")

NEKROLOGI – KRAJ

26 kwietnia 2004 roku mija 10 lat od czasu,
gdy odeszła w Sztokholmie ✓
nasza najdroższa Żona, Matka, Teściowa i Babcia

Salomea Szlifersztejn

prof. dr hab. Uniwersytetu Warszawskiego

Poświęciła swoje siły i zdolności umiłowanej pracy naukowej i dydaktycznej. Wykształciła i wychowała wiele pokoleń polonistów.

Była pionierką badań naukowych
języka polskich środowisk emigracyjnych.

Była autorką cenionych monografii i artykułów naukowych.

W latach okupacji hitlerowskiej brała udział
w tajnym nauczaniu na terenie Getta Warszawskiego.

Pracowała na Uniwersytecie Warszawskim przeszło 30 lat
do przejścia na emeryturę w 1982 roku.

Była Człowiekiem prawym i szlachetnym,
serdecznym i uczynnym,

powszechnie szanowanym w środowisku naukowym.

W dniu 10. rocznicy Jej odejścia prosimy
Jej Przyjaciół i Kolegów oraz byłych Uczniów,
poświęćmy Jej chwilę życzliwej pamięci!

mąż, córka, zięć, wnuczki

wyślano suw 04 e-mail do
H. Sobociński z
prośbą o relogię

Kopie do
teczki WSK
Szliferskiej

DROGA MOJA ELŻBIETO !

PRZEKAZUJE KILKA ARTYKUŁÓW DOTYCZACYCH PANI PROF SALOMEI SZLIFERSZTEJN, KTÓRE UDAŁO MI SIĘ UZYSKAĆ OD JEJ MEŻA PANA JAKUBA SZLIFERSZTEJNA MIESZKAJĄCEGO W SZTOKHOLMIE.

SALOMEA SZLIFERSZTEJN UR. W 1912 R. Z DOMU EDELSZTEJN (OJCIEC JEJ BYŁ MAŁARZEM) UKONCZYŁA GIMNAZJUM KROLOWEJ JADWIGI W WARSZAWIE, PÓTEM UW - POLONISTYKĘ W WARSZAWIE. STUDIA UKONCZYŁA W ROKU 1932 : KOLEJNO UZYSKIWAŁA STOPNIE NAUKOWE AŻ DO STOPNIA PROFESORA, PAN JAKUB SZLIFERSZTEJN WSPOMINA SZEREG NAZWISK ZNACZĄCYCH W DZIEDZINIE NAUK POLONISTYCZNYCH JAK: PROF DOROSZEWSKI, PROF ANDRZEJ MARKOWSKI I WIELE INNYCH Z KTÓRYMI ZETKNEŁA SIĘ JEJ ŻONA, A KTÓRZY WYPOWIADAJĄ SIĘ BARDZO POZYTYWNIEM PROF SALOMEI SZLIFERSZTEJN.

WZAMKNIĘTA W GETTIE WARSZAWSKIM W CZASIE WOJNY -ROZPOCZYNA NAUCZANIE DZIECI ŻYDOWSKICH. PAN JAKUB OPOWIADA, JAK JEJ ŻONA ZE WZRUSZENIEM WSPOMINAŁA TEN OKRES -DLA NIEJ BARDZO BOLESNY. WIEDZIAŁA BOWIEM, ŻE TE DZIECI ZA CHWILĘ POJDA DO KOMORY GAZOWEJ I STARAŁA SIĘ IM ODWRÓCIĆ UWAGĘ UCZĄC. SAMA ZRESZTĄ UNIKNEŁA ŚMIERCI GAZOWEJ TYLKO DZIĘKI RODZINOM POLSKIM. TU WYMIENIA PAN JAKUB KILKA NAZWISK JAK: RODZINE TAZBIRÓW, CIOTKĘ, AKTORKI PANI RENATY KOSSOBUDZKIEJ ITP. KTÓRZY POMOGLI JEJ WYJŚĆ Z GETTA I PRZETRWAĆ WOJNĘ.

PAN JAKUB DODAJE, ŻE WYSZŁO W POLSCE SZEREG KSIĄŻEK DOTYCZĄCYCH NAUCZANIA DZIECI: ZARÓWNO POLSKICH JAK I ŻYDOWSKICH, KTÓRE W OKRESIE OKUPACJI WAŁESAŁY SIĘ PO ULICACH WARSZAWY. AKCJĘ TĄ PROWADZIŁA ORGANIZACJA MŁORZIEŻOWA NALEŻĄCA DO AK.

AUTOREM TEJ KSIĄŻKI JEST PAN MAREK JANISZEWSKI. JEŻELI MOJE MATERIAŁY TUTAJ PODANE BĘDĄ WYMAGAŁY ROZSZERZENIA LUB UŚCIEPIENIA - PROSZĘ ZWRÓCIĆ SIĘ DO PANA JAKUBA SZLIFERSZTEJNA Z POWOŁANIEM SIĘ NA MNIE (MARYLA SOBOCINSKA ZE SZTOKHOLMU) TELEFON DO PANA JAKUBA : NR. 46-8- 858

ZAŁĄCZAM - FOTOGRAFIE PROF. SALOMEI SZLIFERSZTEJN
4 SZT KOPII OD PANA JAKUBA
2 SZT - MOJE PISMA DOT. TEJ SPRAWY

SERDECZNIE POZDRAWIAM
MOCNO CAŁUJE I ŻYCZE ZDROWIA.

MARYLA SOBOCINSKA

ps. "RYSKA"

SZTOKHOLM DNIA 21 IX 2004 R.

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum F-morskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: IX 2004 / wpisane 105 /

L. dz. 142 / 412-WSK / 05

.....

Załączniki:

Referent:

List Pana Jakuba Salferstejna do mnie / Sobociński Maryś
Mezja Pani prof. Salomei Silwerstejn

ś. do p. 674/04 352

Kungälv, 9.08.2004

Wielce Szanowna Pani!

Zgodnie z życzeniem przesyłam Pani kopie różnych dokumentów, które sporządziłem 10 lat temu:

1. List prof. Markowskiego do siostry Zony
2. artykuł do Redakcji D.N.
3. nekrolog zamieszczony w "Życiu Warszawy" "Było to moje życie, poświęcał Zonia lubiła tę gazetę, gdy Jarostaw Jwaszkiewicz pisał o moich spotkaniach z księżką". Nie wiedziałem wtedy, że "Życie W-wy" stało się gazetą brukową i zmienilo swój charakter.
- 4) Artykuł prof. Markowskiego w języku szwedzkim. Chciałem również załączyć kopie listu prof. Jadwigi Puzyry do Zony z dnia 22.10.1992. Zreształtowałem poświęcał pisał również o sprawach osobistych. Daleko tylko przeczyta: "Droga Pani Salomeo... Brak nam tu Pani tej pasji naukowej, zdrowej i rozsądnej i uczynności i ciepła. Czekamy na Pani odwieziny"..... Prof. Puzyra była wtedy dziekanem Wydziału Filologii i Serdecznie pozdrawiam

Jakub Salferstejn

FUNDACJA	
*Archiwum i Muzeum F-morskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu	
Wpłynęło dnia: IX 2009	Wpisane TOS
L. dz. 142	WSK-412 / 05
Załączniki:	
Referent:	

Wirtualna Polska Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl**Data:** Piątek, 9 Lipca 2004 13:58**Od:** Elżbieta Zawacka <zawacka@wp.pl>**Do:** Sobocinska Maria <marylasobocinska@wp.pl>**Temat:** W sprawie śp. Salomei Szlifersztein**Załączniki:** [bezNazwy1.html](#) (1,54 kB) [POKAZ USUN](#)

Marylu Droga,

Otrzymałam z Gdańska od Teresy Ciesielskiej nekrolog z "Gazety Wyborczej" śp. Salomei Szlifersztein, zmarłej 26 kwietnia 1994 r. w Sztokholmie, prof. dr hab. Uniwersytetu Warszawskiego, w latach okupacji brała udział w tajnym nauczaniu na terenie Getta Warszawskiego, przez 30 lat pracowała na UW do emerytury w 1982 r., była pionierką badań naukowych języka polskich środowisk emigracyjnych, autorką monografii i artykułów naukowych.

Czy możesz dotrzeć do jej krewnych w Sztokholmie i zdobyć jej relację dla naszego Archiwum WSK? Praktycznie nie posiadamy danych o Żydówkach uczestniczących w konspiracji i tajnym nauczaniu.

Podjęliśmy kroki w celu ustanowienia roku 2005 Rokiem Generali Marii Wittek? Co sądzisz o tej inicjatywie?

Serdecznie Cię pozdrawiam
Elżbieta

wpkontakt rozmowy głosowe i wideo, komunikacja z GG, czaty, konferencje, wiadomości głosowe i

[O firmie](#) | [Informacje prasowe](#) | [Reklama](#) | [Biznes z WP](#) | [Skontaktuj się z WP](#) | [Praca](#) | [Prywatność](#)
[Zobacz wszystkie serwisy](#)

Copyright © 1995-2004 **Wirtualna Polska**

Kopia dla T. Ciesielskiej
wysłana do
T. Ciesielskiej
07 2004 r.

201. do p. 674/09

352

Nr. 1

UNIwersytet Warszawski
Instytut Języka Polskiego
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28
00-325 Warszawa
tel. 226-081 w. 379

Warszawa, dnia 26.04.1994 r.

Wielce Szanowny Panie:

Wstrząśnięci wiadomością o śmierci Pańskiej Żony, Pani Profesor Salomei Szlifersztejncwej łączymy się z Panem w bólu po tej ciężkiej stracie. Wiemy, że żadne słowa nie są w stanie wyrazić ogromu tej straty, prosimy więc tylko pamiętać o tym, że myślimy o Panu w tych ciężkich chwilach.

Pani Profesor była naszą Mistrzynią i Koleżanką. Na zawsze zachwamy w pamięci Jej dobroć, życzliwość i pogodę ducha. Pozostaną też z nami Jej prace naukowe, z których korzystać będzie jeszcze wiele pokoleń polonistów.

Łączymy wyrazy głębokiego współczucia.

DYREKTOR
INSTYTUTU JĘZYKA POLSKIEGO PAN
Andrzej Machowski
Prof. dr hab. Andrzej Machowski

201. do p. 674/09
201.04/204/94

UNIWERSYTET WARSZAWSKI
Instytut Historii
ul. Krakowskie Przedmieście 2/6
00-632 Warszawa
tel. 22 624 42 00
fax 22 624 42 01

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum F- morskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: IX 2004 / wpisane T 05 /
L. dz. 142 / WSK-402 / 05

Załączniki:

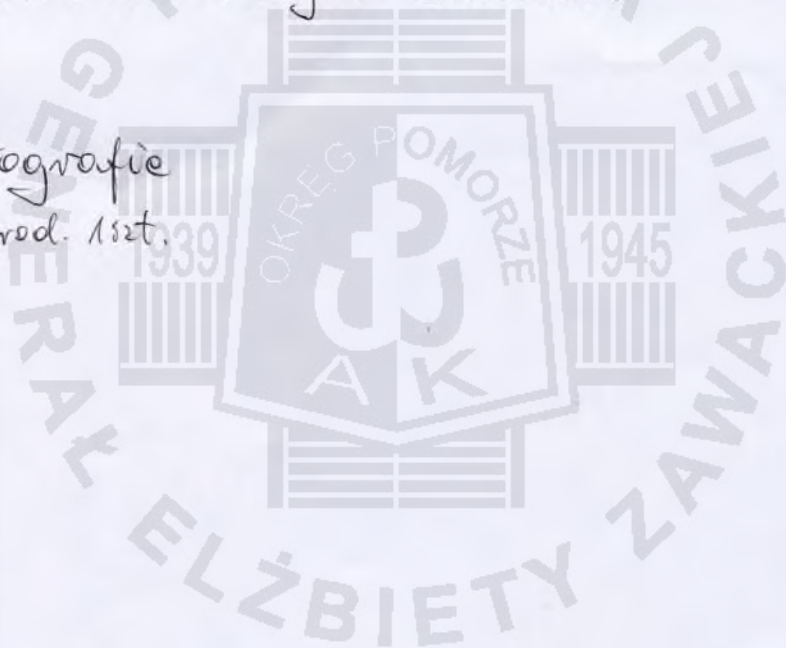
Referent:

T. 3585/WSK

Tajne
nauczanie

SZLIFERSZTEJN Salomea

VI Fotografie
- reprod. list.

SZLIFERSZTEJN Saburmea

